

EDINOST

GLASLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

Izhaja dvakrat
na teden.
Velja za celo
leto \$3.00
Published semy
weekly.
Subscription
\$3.00
yearly.

ŠTEV. (No.) 68.

CHICAGO, ILL., ČRTOK, 30. AVGUSTA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burlington, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

NEVARNOST VELIKE STAVKE

V Cincinnati, O. so delavci Pennsylvanske železnice nenadoma nena-povedani pustili delo in nastopili stavko. Uzrok stavke je baje nezadovoljnost delavcev z odločbami in sklepi delavskega odbora glede njih plač in njih delavnika. Nove odločbe so zmanjšale plače za "over time." Takoj, ko se je to izvedelo, so se voditelji po celj Ameriki bali, da bodo posnemali ta zgled drugi delavci po Ameriki, zlasti železničarski. Vendar Mr. Jewel, predsednik železničarskega oddelka Amerikanske Federacije dela, se je izjavil, da bo organizacija dosegla popolni sporazum v najkrajšem času.

Posebno je delavstvo razburilo določilo glede nedeljskega dela.

VELIKANSKI SPREJEM CLEVELANDSKEGA ŠKOFA.

Cleveland, O., 28. avgusta.—Vse priprave so skoraj dovršene za velikanski sprejem, s katerim bodo Clevelandčanje sprejeli svojega novega katoliškega škofa Schrembsa. Kakor poročata odbor, udeležilo se bode sprejema štirje nadškofje, 30 škofov, 12 monsignorov in nad 500 duhovnikov. Poseben vlak z najodličnejšimi clevelandskimi možmi bo šel iz Clevelanda v Toledo po škofa. Vlak bo prišel v Toledo 12:30 in se bo takoj vrnil, ko bo škof prišel na vlak. Vlak se bo ustavil v Sandusky, kjer bo sprejel posebno deputacijo Clevelandске duhovščine, ki bo sprejela škofa in ga pozdravila takoj na meji škofije. Na 105 ulici bo uradni sprejem duhovščine mesta Clevelanda. Takoj nato bo pa slovesna parada, katere se bodo udeležila vsa uniformirana katoliška društva mesta Cleveland. Poseben oder pred škofovo palačo na 1007 Superior ave. bo napravljen, kjer bode škof in njegovi gostje gledali parado, ki bo prišla mimo. Udeleženci parade se bodo zbirali na E. 55 ulici na Euclid ali na Superior, a pešči bo v paradi nad 800 bogato okrašenih avtomobilov. Posebni "floati," predstavljajoči razne stvari, bodo v paradi.

V katedralo bo mogel samo oni, kedor bo imel vstopnico, katerih bo pa jako malo razdanih, ker bo cerkev polna samih gostov.

Tako velikega sprejema še noben škof ni imel v Ameriki, kakor ga bode imel škof Schrembs v Clevelandu. To se vidi, kako zna Amerika ceniti tako navdušeno delo, katerega je vršil škof Schrembs do sedaj.

PREDSEDNIK V CLEVELANDU

Cleveland, O.—Župan je povabil predsednika Hardinga, da bi prišel v Cleveland za 15. oktober, ko bodo polagali vogelnji kamen za novo "federal reserve" banko in ko bodo otvorili novo Clevelandsko mestno dvorano, ki je stala 4 milijone.

GLASOVANJE ZA SNIŽANJE DELAVSKIH PLAČ.

Cleveland O., 28. avgusta.—Danes so razposlali 400.000 glasovnic članom štirih bratovskih unij in Switch men unij, s katerimi bodo glasovali delavci ali so za znižanje delavskih plač. Znižanje, kakor je predlaga železniški delavski odbor, bi pomenilo nekako 4 sto milijonov dolarjev.

V POMOČ BREZPOSLENIM.

Washington, D. C.—Predsednik Harding se je odločil, da bo sklical narodno konferenco v pomoč brezposlenim. Kakor misli vlada, je sedaj nad 6 milijonov ljudi brez dela. Načrte za posvetovanje bode izdelal tajnik Hoover s pomočjo delavskega ministra Davisa. Namen konference bo:

1. določiti primeroma koliko je delavstva brez dela in po katerih krajih.
2. izdelati načrt, kako bi se industrija dvignila, da bi se lahko več ljudi zaposlilo.

"Dasi se razmere vedno boljšajo" je rekel Hoover, "vendar je veliko in s strahom gledajo prihajajočo zimo."

"Nerazumljivo je, kako naj bi Ameriko, ki ima toliko hrane in obleke na preostanje, mogla pustiti, delavcem pošlo, kar so si prihranili da bi kedo, ki hoče delati, mogel stradati."

Hoover je rekel, da bo povabil h konferenci tudi veliko delavskih voditeljev.

DEBS BO MORAL OSTATI V JEČI.

Washington, D. C., 28. avgusta.—Predsednik Harding ni hotel posredovati, da bi izpustili iz ječe voditelja ameriških komunistov Debsa. Vsaj tako dolgo ne, dokler ne bode mir, sklenjen z Nemčijo, od zbornice potrjen.

Predsednik se je tudi izjavil, da ne bode izdal splošne amnestije političnih kaznjencev, dokler se mirovne pogodbe ne potrdijo.

NASELJENCI OGOLJUFANI.

New York, 29. avgusta.—Predsednik "Shipping boarda" je obdolžil U. S. Mail Steamship Co., da je za \$1.200.000 prevarila naseljence, ko je od njih pobrala naprej denar za pot, za hotele in druge potovalne stroške. Ta kompanija je najela od vlade 9 parnikov in jih hotela porabiti za prvo naseljencev. Ker pa kompanija ni hotela plačati vladni najemnine, je Board vzel parnike naraj. Sodnik, pred katerim se je vršila obravnava, je odločil, da mora kompanija vrniti parnike vladi.

PROTI SENATORJU WATSONU.

Washington, D. C., 17. avgusta.—Senator Watson je pred kratkem napadel v svojem časopisu nesramno katoliškega škofa iz Savannah, Ga. Obdolžil ga je, da on in njegovi duhovniki drže zaprte nedolžna dekleta za nemoralne namene in hiši Dobrega Pastirja pri sestrah. To je nesramna laž, kajti v Savannah škofiji ni niti enega zavoda sester Dobrega Pastirja za zašla dekleta.—Ta senator pa kot senator porablja svojo senatorsko pisarno v državni kongresni hiši v Washingtonu, da izdaja, oziroma urejuje tam svoj list in ima svojo korespondenco naslovljeno na Washington. Kongresnik Kisse iz Brooklyna je uložil te dni predlogo pri zbornici, po kateri bi bilo prepovedano in kazensko dejanje urejevati kake časopise v državni hiši, druge kakor samo državne publikacije.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Chicago, 28. avgusta.—Krepko za-ušnico so dobili Chicaški stavbeniki

od sodnika Landisa, ko je prisilil njih organizacijo, da bode v prihodnje dovolila da bodo smeli tudi zunanji stavbeniki prevzeti delo v Chicago in ne bodo več mogli določati cene stavbinskemu materijalu in plač, kakor bodo sami hoteli. Do sedaj so bili zvezani, da so delali, kakor so hoteli. Ko so dobili kako novo stavbo, da bi dali estimate ali kakor pravimo "oferte" so med seboj določili ceno in potem naj je šel lastnik h kateremu stavbeniku je hotel, povsodi so bile cenbe iste. Ni bilo kompeticije. Sedaj je to padlo. Glede družih delavskih zahtev se pogajajo dalje.

REPUBLIKANSKA STRANKA IN DELAVSKE OBLJUBE

Washington, D. C., 28. avgusta.—Demokratska stranka je obljubila delavcem po jeklnah zlasti onih v Bethlehemu, da bode dala odškodnino delavcem za izgubo dela, ko so hiteli z delom ob času, ko je Pershing klical po pomoči. Pomožni vojni tajnik Wainwright je danes zavrnil zahtevo delavcev Bethlehem-ske Steel Co., ko so zahtevali \$1.500.000 zaostale plače. Pogajanja o tej stvari so šla že tri leta in gre za nekako 38.000 delavcev. Veliko teh delavcev je sedaj v veliki revščini in pomankanju.

IRSKA.

Dublin, 29. avgusta.—Ko je v soboto odgovoril Lloyd George republikanskemu parlamentu v Dublinu na njegovo noto glede pogajanja za mir na Irskem je dve uri preje, predno so dobili njegov odgovor v Dublinu, George že objavil svoj odgovor v Londonskem časopisu. To je zelo razočaralo Irece in jim dalo nov dokaz, da Lloyd ne misli odkrito.

V svojem odgovoru pravi, da Anglija nikdar ne bode privolila, da bi se Irska odtrgala od Anglije. "Potem," pravi, "bi smela isto zahtevati Škotska, Wels." Potem hvali, kako je Anglija najbolj svobodoljubna država, da je nekaka "nadržava," da bi morali Irski biti celo ponosni, če jih sploh hoče Anglija imeti za svoje sužnje.

Odgovor je precej razburil Irsko. Belfast, 30. avgusta.—Veliki nemirji so izbruhnili v tem mestu večeraj popoldne. Do večera se je posrečilo nekoliko pomiriti razburjeno množico, toda danes zjutraj ob sedmih so nastali novi nemiri.

Prvič v zgodovini dežele je stavka popolnoma ustavila vse vlake na Northern Irish železnici. Ta proga jeglav naprogamedD joefcmcmf je glavna proga med Dublinom in Belfastom. Ulsterjanci in Sin Feinerji so v tej stavki združeni. Stavka se je začela radi plač in gospodarskih uzrokov.

RUSIJA NI VEČ RDEČA.

Moskva.—Naša vlada je poslala v Rusijo sen. Franca. Njegovo prvo vladi, kaj bo našel. Njegovo prvo poročilo pravi: "Prišel sem sem, da proučim razmere tam, in naj poročam pri zibelki komunizma, proučujem komunizem. Toda našel sem ga tako malo, da ga ne morem proučavati, kajti Rusi sami so ga že popolnoma opustili in gre selo rdeča vlada z naglimi koraki proti normalnim razmeram in proti konservativni politiki. Kar sem našel po enem mesecu proučavanja je:

Rusija ni več rdeča, Rusija nima nikah načrtov več.

po katerih bi hotela spreobrniti celi svet.

Rusija se je lotila konstruktivnega dela, da bo popravila, kar je bilo do sedaj razrušenega.

Sedanja vlada stoji trdno. Rusija potrebuje nujne pomoči. Amerika mora pomagati Rusiji, da bo pozidala nazaj svoje lastno trgovino.

"Prosveta" povej sedaj zakaj je bilo treba potokov človeške dragocene krvi, zakaj je bilo treba tolike krutosti in grozovitosti, da se je doseglo to, kar ima Rusija danes?

Ali boš danes tudi klicala: "živio Rusiji?"

Sedaj ako hočete biti, gospodje okrog "Prosvete," dosledni, morate napasti Trotzkya in Lenina kot svoj najhujšega izdalalca.

VELIKI NEMIRI V BERLINU

Berlin, 28. avgusta.—Umor Erzbergerja je povzročil velike nemire med nemškimi pristaši obeh stranjk. V soboto so priredili veliko parado, v spomin na bitke pri Tannenbergu. Veliko bivših častnikov je bilo v paradi. Komunisti so napadli to parado. Pozneje so pobili vsa okna v dvorani, kjer je ta parada zborovala. Kakor znano je pri Tannenbergu porazil Hindenburg rusko vojsko.

Kakor pravijo je padel Erzberger kot žrtva "belega terorja" in po vsej Nemčiji se pripravljajo velike demonstracije proti temu "belemu" terorju.

ERZBERGER UMORJEN.

Berlin, 28. avgusta.—Umotjen je bil voditelj katoliške stranjke, Matija Erzberger. Prvič je nanj streljal neki dijak že lansko leto januarja meseca. Bil je sicer ranjen, toda okrevl je. Sedaj je morilec dosegel svoj cilj. Erzberger je bil na počitnicah v Offenburgu v Badenu s svojo družino, kjer ga je morilec ustrelil. 12 svinčenk mu je pognal skozi truplo.

Erzberger je zadnje čase precej simpatiziral s socijalisti in radikalc. Njega so že dalje časa smatrali za nasprotnika in veliko oviro monarhizma v Nemčiji.

Za časa vojske je vzbudil veliko senzacijo, ko se je izrazil v parlamentu za mir brez aneksije kake tuje zemlje. Radi tega je pozneje prišlo do sodnijske obravnave med Dr. Helfferichom in njim, ki ga je dolžil velezidaje.

Iz katol. sveta.

ŠPANSKA SLAVI 700 LETNI JUBILEJ.

Madrid, 12. avgusta.—Celih petnajst dni so trajale slovesnosti proslave 700 letnega jubileja obstoja katedralke v Burgos, starem glavnem mestu Kastilije. Ta jubilej se je slavil s tolikim bleskom in sijajem, da pomenja novo poglavje v prenovljenju katoliškega duha in življenja za celo Španijo. Leta 1221, je bil položen vogelnj kamen za to cerkev. Ko so prenesli relikvije v katedralko, so je procesije udeležil tudi kralj z vsem svojim dvorom.

KATOLIŠKA "PRESS ASSOCIATION."

Danes smo sprejeli obvestilo od glavnega urada "Katoliškega Tiskovnega Združenja," da so tudi vsi trije naši listi sprejeti v organizacijo.

Nekako 80 katoliških časnikarjev in časnikov je že v Združenju, kateremu, upamo, se bodo počasi pridružili še vsi drugi časniki, da bomo katoliški časnikarji šli solidarno in složno za skupno težko delo, katerega imamo pred seboj.

Letna konvencija tega Združenja je določena, da bode v Clevelandu v julija meseca 1922.

Pri zadnji seji glavnega odbora v Pittsburgu, Pa. te organizacije je bilo sprejetih v Združenje 18 novih časnikov.

Združenje je pri tej priliki določilo nagrado \$500.00, katera bode izplačana za najboljše povestice, pesmice ali enako porabno gradivo za časnikarje. Pravico do te nagrade imajo samo dijaki katoliških škol-gijev in vseučilišč.

NADŠKOF KAZNJEVAN.

Guadalajara, Mexico, 5. avgusta. Tukajšni nadškof Francisco Orozoco v Jimenez je šel po mestnih ulicah v talarji. Ko ga je videl policaj, ga je aretiral in odvedel na policijo, kjer ga je sodnik obsodil na \$100.00 globe, ker je s tem, da je javno nastopil v svoji duhovski obleki, prekršil postavo, katero je izdal župan, ki prepoveduje po ulicah hoditi v duhovski obleki. Od kar je bil izdan ta ukaz, je bilo že več duhovnikov aretiranih in zaprtih.

SEDAJ JE ČAS!

Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kedor je poslal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajmo svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnajo po najnižjem dnevnem kurzu.

Za jugoslovanske krone:	Za italijanske lire:
500 kron	\$ 3.25
1,000 kron	6.30
5,000 kron	31.00
10,000 kron	61.50
	50 lir .....
	100 lir .....
	500 lir .....
	1,000 lir .....

Pisma naslovljajte:

EDINOST

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1349 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1349 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kam bo šel naš otrok?

Zopet se bo alj se je že ta teden oglasil šolski zvonec iz naših šol in bo vabil našo ukaželjno mladino v šolske prostore, na šolske klopi, kjer jih bodo čakali učitelji in učiteljice, da bodo začeli z njimi za deset novih mesecev težko delo pouka in vzgoje.

Toda iz dveh šol se bo oglasil ta zvon: iz publične, državne, brezverske šole in iz katoliške farne šole.

V katoliški šoli kličejo naše častite sestre katoliškim starišem: "Dajte nam svojo mladino! Zaupajte jo nam, da Vam jo ne samo naučimo vsega potrebnega v svetnih znanostih, temveč da Vam jo naučimo tudi poznati, bati se in ljubiti Boga, ki jim zapoveduje živeti pošteno in človeka vredno življenje, ki jim ukazuje biti poštenim, ki jim ukazuje ljubiti Vas!" Da, tu so učiteljice, katoliške sestre redovnice in redovniki, ki so pustili vse posvetno, da, celo stariše svoje in vse, in se posvetili samo enemu velikemu cilju: vzgojati katoliška srca za Boga in z Bogom.

Toda, ako dajo stariši tu sem svoje dete, vedo, da jih čaka težko breme. Težka velika mesečna šolnina je, katero bode trea plačevati. Trea bode plačevati knjige in šolske potrebščine. Veliko stroškov bode.

V publični šoli pa tudi vabijo katoliške stariše, naj tja pošljejo svoje otroke. "Dajte nam svoje otroke, mi Vam jih bomo vzgojili popolnoma brez vsakih posebnih stroškov, popolnoma brezplačno, ako niste hišni posestniki celo brez davkov. T oda brez cvenka." V nekatarih šolah ponujajo katoliškim starišem celo popolnoma brezplačno vse šolske knjige in vse šolske potrebščine. "Stariši dajte nam svoje otroke, vzgojili Vam jih bomo popolnoma zastonj."

Tako katoliški stariši cele Amerike pa vedo, kaj je katoliška vzgoja in, kolike važnosti je za srečo vsakega posazmeznega človeka, zato ogovarjajo krepko in prezirljivo tem šolam: "Mi take vaše Kovzgoje niti zastonj ne maramo!"

In tako si pridno zidajo katoliki širom Amerike svoje posebne privatne šole, katere si vzdržujejo z velikimi stroški in velikimi bremenami, raje kakor pa da, bi pustili srca svojih otrok prazna, ali da bi jih izročili v roke raznim, morda brezverskim učiteljem, morda celo moralno pokvarjenim osebam.

Katoliški stariši se zavedajo besed Kristusovih, katere je govoril: "Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škoda trpi!" Kaj pomaga, ako bi našim otrokom v šolah napolnili možgani z najrazličnejšimi vednostmi in znanostmi, kaj jim pomaga ako bi jih res še bolj usposobil za življenje, da bi si veliko denarja zaslužili in si napolnili žepa, mi vemo, da sreč človeška ni ne v žepu; ne v možganih, temveč v srcu. In za tega se pa publična šola ne zmeni. Boga tam ne poznajo in ne vere in ne življenja po veri in sredstev vere, ki pomagajo človeku dobro in pošteno živeti.

Zato bodo tudi naši slovenski katoliški stariši odgovorili ta teden ali drugi teden na zgorajne vprašanje samo z enim odgovorom:
Nikamor drugam kakor v NAŠO katoliško šolo!

SRŠENI.

"Ni res, da je lakota v Rusiji, če je prav res, samo zato, ker mi pravimo, da ne sme biti res". — To je logika naše učene in kunšne "Prosvete".

Norci dero tja, od koder so morda zbežali.

Nihče ne gleda svojih napak s počevalnim steklom.

Največja moč na svetu, je moč ljubezni! — Najtežji boj na svetu je boj s samim seboj. — Največja zmaga na svetu je zmaga samega sebe. — Najboljša pot na svetu je srednja pot. — Največje veselje na svetu je čut zadovoljstva nad dobrim delom.

Pokorščina postavam je največja svoboda na svetu.

Kristanovci in Sakserijanci so si včasih precej v lasih, dasi imajo več skupnega. Mej drugim tudi to, da imajo oboji v starem kraju ogoljufane sirote. Le da sirote Kristanovcev kličejo: Kje so naši dolarji, Sakserijancev pa: Kje so naši očetje?

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Chicago, Ill.—Dobro se nam je go-dilo zadnjo soboto večer, ko je obhajala naša mlada 'Adrija' svoj prvi zabavni večer. Sedaj nas je že prav lepa četica, posebno deklet imamo lepo število. Tudi fantov nam ne primanjkuje in vse kar si še želimo je to, da bi imeli v svoji sredi tudi več mož. Može—pevci, prigrasite se takoj! Rad bi namreč, da bi mogli na našem prvem koncertu nastopiti tudi z mogočnim možkim zborom. Prepričani bodite, da ne bo dolgo ko bo vsak naš član ponosen, da je član "Adrije"!

Našemu povabilu so se odzvali tudi sledeči podporni oz ustanovni člani: Mr. Jerič, Mr. Železnikar, Mr. Perko, Mr. Šinkovec, Mr. Jenškovec, Mr. Medic, Mr. Kosmač in Mr. Avguštin. Izmed dam naj omenim samo našo navdušeno rojakinjo, ustanovno članico Miss Kati Triller.

Ta večer smo imeli tudi čast, da se je nahajal prvič v naši sredi naš novi slovenski zdravnik Dr. Uršič, ki je vse navzoče pozdravil v kratkem nagovoru.

Tako se giblje in razvija naša Adrija. Kadar se bo zgodilo kaj posebnega, se bom zopet oglasil.

Glas iz Rusije.

(Nadaljevanje.)

Petrograd in Emma Goldman

Nekado teden pozneje je prišel brzojav iz Petrograda, od Čičerina, komisarja za zunanje zadeve, v katerem se je naročilo, naj naju puste nemudoma dalje v Rusijo. Poseben železniški voz je bil priklopljen k edinemu vlaku, ki je odhajal vsaki dan proti Moskvi iz Revala. Ta voz je bil posebno samo za ženo in za me in za kurirja, katerega očitvena naloga je bila, da je spremljal "goste vlade" v Rusijo. Oba z ženó sva bila razburjena kakor dva otroka, moja žena še veliko bolj kakor jaz ker je že izgubila upanje, da bi naju pustili v Rusijo. Da, tako je bila razveseljena, da je v razburjenju "dovolila" nekemu neznanemu "gentlemanu", da ji je vzel njenjo ročno torbico z denarjem, kolikor ga je imela in rokavice. Ko sva prišla k ruski meji, bil sem silno radoveden videti prvo rdečo gardo—to izva redno vojaštvo revolucije, ki je postalo največja oborožena sila v Evropi. Slednjič se je vlak ustavil ob gruči vojakov z rdečim trakom na ramah, značilnim znakom ruskega prostaka. Morda so bili to bratje kakih vojakov, katere sem jaz vezbal pred leti. Da bi dal duška svojemu navdušenju, potegnil sem svojo rdečo zavratnico in sem skozi okno mahal žnjo.

Eden izmed vojakov se mi je čudno nasmehnil in danes še le, se mi zdi, da ga razumem, kaj je ta nasmehljaj pomenjal. To ni bil nasmehljaj v-pozdrav. Morda je vojak mislil: 'Počakaj, da prideš nazaj po tej poti, prijatelj moj. Ako boš tudi takrat vesel, da me boš videl, bo najbrže zato, ker boš šel v nasprotno smer.'

Ko smo prišli na mejo, smo se pogostokrat ustavili, da smo naložili drv za stroj, kajti tam nimajo premoga za železnice. Opazili smo tudi na mnogih krajih, da so rabili za nakladanje težkih velikih polen mlada dekleta. Moja žena je bila razočarana, ker ni še nikdar videla in mislim, da je bilo, ko je prvič začutila razočaranje nad rusko vlado proletarijata. Pripomnila je, da ne more razumeti, kako morejo železniški sovijeti dovoljti, da ta dekleta opravljajo tako težko ročno delo. Poskušal sem govoriti s temi dekleti in sem jih vprašal, zakaj tako težko delo delajo in koliko plače dobivajo za to delo, toda kurir, ki je bil z nami, je znal vedno priti vmes, da je prekinil naš pogovor in da me je proč spravil. Pravzaprav, začel sem ga sumničiti, da je bolj naš stražnik, kakor naš kazipot.

Na postaji smo se ustavili za pol ure, in da bi se otrešal tega preveč prijaznega tovariša, sem začel hoditi po postaji sem in tja. V tem se je skupina ljudi zbrala pred našim vozom in videlo se je, da se pogovarjajo o nas. Ker niso mislili, da jaz razumem rusko, so govorili dalje in stal sem pri njih in mirno poslušal. Tukaj je bilo, kjer sem prvič čul šepetanje o nezadovoljnosti ljudstva, ki se izraža po vsej Rusiji vsesplošno, o nezadovoljnosti, ki je toliko bolj žalostna ker se zdi, da je brez upa zboljšanja, ki pa zna nekega lepega dne izbruhniti kot strašen požar jeze, s katerim bo narod vrgel raz sebe vse, kar ga bode zadrževalo v tem, da si pomaga.

Čičerin je dal dvema tujcema posebni železniški voz, je rekel eden izmed gruče prezirljivo z glasom, v katerem se je videla nejevolja, "Ja, samo dva, pa imata cel voz za se, mej tem ko moramo mi, ki smo Rusi, potovati v tovornih vozovih, stlačeni kakor sardine. Kaj vedo ti ljudje o razmerah Rusije, za katere vlada skrbi, kakor bi bili sami carjevi otroci. Ko se bodo vrnil domov, kaj bodo v svojih knjigah pisali drugemu, kakor: 'Dovolj imajo jesti! Napasli so nas kakor pr... in potovali smo, kakor princi in stanovali smo v palačah.' Ko bi ti norci znali vsaj rusko govoriti, da bi se kaj naučili sami, potem bi že spoznali. Pa še tedaj, ko bi si upal, z njimi govoriti kaj več, kakor, ako bi jih prosili za cigareto."

Ko sem to čul sem se hitro obrnil k njim in rekel:

"Kaj ste rekli? da se bojite govoriti z mano?"

"Ali ste Rus?" me je eden vprašal. "Mi

stno vsi mislili, da ste Anglež."

"Jaz sem Rus," sem rekel, "toda nisem bil doma že več kot 15 let. Prišel sem, da vidim, kako je v Rusiji, kolikor največ mogoče."

In vsi so začeli kar navskriž zabavljati. Eden je rekel, da so mu v njegovi hiši v neki vasi pokradli vse, razum življenja. Vojaki so prišli nekega dne v hišo in so mu pobrali v sžešhčOrdí hišo in so mu pobrali vse žito, zažgali njegovo hišo, ubili enega izmed njegovih bratov in ga potem odpeljali. Sedaj so ga pa prisilili, da mora delati na železnici v strašnih razmerah, za kar dobi komaj toliko, da ostane živ. Nek drugi možki, oblečen v raztrgano vojaško suktnjo, je rekel, da bode zmrznil prihodnjo zimo, ker so mu pokradli vso obleko in da mu ni bilo mogoče nahraniti toliko denarja, da bi si mogel kupiti nove obleke. Da je kupil ženi kruha, je moral prodati vse, kar je imel, ali pa gledati ženo stradati.

Moj spremljevalec, ki me je za trenutek izgubil iz svojih oči, me je v tem zapazil in takoj je bil poleg mene, toda gruča se je takoj razšla, ko je on prišel. Pozneje se mi je posrečilo, da sem vzel nekliko besedi od nekega izmed železničarjev, ki je bil precej inteligentnej in je bil pred revolucijo sprevednik na neki drugi progí. On mi je pripovedoval z ogorčenjem, kako se je njegovo življenje spreminilo. Preje je živel precej udobno z 150 rublji na mesec. Sedaj dobi plačo navadnega delavca 3500 rubljev, vrednih nekako en dolar, poleg deleža v hrani, ki pa ni dovolj zanj in za družino in so v vednem pomanjkanju. Skušal mi je pojasniti v svojem zabavljanju proti splošnem zanemarjanju železnic—veliko zmenšnjava, v kateri so sedaj železnice.

"Iz Revala gre samo, en vlak na dan in ta je prenapolnjen, da bi se človek lahko v njem zadušil—in čujem, da je drugod prav tako slabo. Vendar ne kaže mi nič drugega, moram se ukloniti, ker morem imeti kaj za življenje."

Slednjič je prišel neki človek, ki je bil pravi komunist. "Nič mu ne vrjemi," mi je rekel. "To je pravi buržoazec. Jaz poznam bolje razmere, kakor jih pozna on in povem ti, da vse to ni vladina krivda. Vlada stori kar pač najbolje more."

Segel sem mu v roke in šel sem v svoj voz in mu podaril par črevljev, ves esel, da sem našel pravega boljševiska. Mož me je začuden gledal nekaj časa, kajti v Rusiji so črevlji strašno dragi, kakor sem pozneje izvedel. Čutil se

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nam je dne 23. avg. ob 7:40 zvečer po kratki bolezni v Gospodu zaspala naša ljubljena hčerka oz. sestra

GERTICA

stara šele dve leti. Na tem mestu se najskrenejše zahvalujemo vsem, ki so nas prišli tolažiti v trenutkih neizmerne bolesti zaradi izgube ljubega nam otroka. Posebno pa se zahvalujemo vsem onim, ki so naši nepozabni hčerkidarovali cvetlice in vence; to so bili družina Frank Jurjovec, družina Kochevar, Miss Mary Marinšek, Miss Kristina Tič, Miss Mici Kopore družina Kobilca, družina Anton Banich, družina Darović, družina Dolsan, družina Omerza, Mr. in Mrs. Kosak, ter družina Gottlieb. Enako naša prisrčna hvala vsem onim, ki so se udeležili pogreba!

Zadnjikrat pozdravljena, naša mila Gertica! Bila si nežna cvetka, še ne razcvela. Smrtni angelj Te nam je vzel in presadil v lepši vrt, kjer boš večno cvetela in kjer Tvoj cvet ne bo nikoli zvenel. Tvoja lepa dušica se je ločila od nas in splavala v nebesne višave, kjer si angeljček med angeljčki. Da, bila si že tukaj angeljček, zato nas je ta ločitev tem bolj potrla in nam zadala globoko srčno rano, ki ne bo prej ozdravela, dokler tudi nas smrt ne združi s Teboj.

Tvojega nežnega telesca naj ne tlači težka zemlja! Pokrili smo ga s cveticami. Spavaj, ljublje a Gertica, spavaj mirno, cvetka med cvetkami, doker se ne snidemo nad zvezdami!

Chicago, Ill., 26. avgusta 1921.

Žalujoča rodbina:

LEO JURJOVEC, oče;
GERTRUDE JURJOVEC, mati;
LEO F. G. JURJOVEC ml., bratec.

ZAHVALA

Podpisana se tem potom prisrčno zahvaljujeta vsem prijateljem in znancem za izkazano sožalje ob smrti najinega nečaka, vojaka

JOŽEFA KRANER

Lepa hvala za darovane cvetlice, posebno pa za obilno udeležbo ko smo ga spremljali na zadnji poti k večnemu počitku! Bog plačaj vsem za storjeno dobro delo usmiljenja!

Tebi pa, dragi Jožef, bodi lahka zemljica v novi domovini, za katero si žrtvoval svoje življenje! Počivaj mirno v tihem pokoju, Tvoja duša pa se naj raduje v Gospodu!

Chicago, Ill., 26. avgusta 1921.

LUDVIK IN ANTONIJA KOŠNIK.

je, kakor bi se jaz doma, ako bi mi kedo stisnil v roke denarnico nabasano z bankovci.

"Toda jaz nimam ničesar, kar bi Vam vrnil?" je rekel. "Nimam nič denarja." Rekel sem mu, da imam še dva boljša para in da jih zato na potrebujem.

"Ne potrebujete jih?" je vzkliknil. "Veliki Bog!" in ohitel je proč, maje z glavo. Ravno predno je pa vlak odšel, je prišel nazaj in mi prinesel krtačo, na kateri je bilo urezano moje ime. Smešno se mi je zdelo, da je tekel po ulicah, da mi je prinesel ta neumen dar, vendar mi je s tem posvetil nekoliko v razmere.

Naš kurir, ali tolmač, ali kar je že bil, je imel pazno svoje oči na nas uprte celo pot pozneje. Bil je to mlad Žid, značilen, kakoršnih je veliko sedaj v službi sovjetne vlade, kajti zdi se, da imajo Židje posebno zmožnost se prilagoditi razmeram, pod katerimi bi navadni človek opešal. Jaz sem bil star dovolj, da bi bil lahko njegov oče, toda njegova neolikanost mi je bila skoraj neznsna. Skoraj neprestano se je umešaval v moj pogovor z ženo in manjkalo mu je posebno obzirnosti (zrajtala). Njegov glavni namen, se je takoj opazilo, je bil, da bi nama natrobil kolikor veliko neumne propagande o izvrstnosti sovjetne vlade v ušesa.

"Mi smo krasno uredili za življenja za nižje razrede in za delavce," sem ga čul, ko je govoril. "Vsi drugi narodi razum sovjetna Rusija jih zanemarjajo, izkorščajo, pustijo da poginjajo..."

Proti "krasno urejenem življenju" pa sem vsaki trenutek videl skozi železniško okno na polju raztrgane kmete ali kako žensko revno in izstradano s kakim bledim otrokom v naročju. Nekaj časa smo imeli seboj v vozu uradnega zastopnika Estonije, nekega oficirja v uniformi. Videlo se mu je, kako se mu gabi to sleparsko govorjenje, ko je vedel, da vse to ni res.

"Nikar mi ne pripovedujte več," je rekel nevoljno slednjič, "jaz poznam Rusijo in mi nimamo nič proti Vašemu ljudstvu. Vi ste nas prosili za mir in ta za ta mir ste nam plačali petnajst milijonov v zlatu. Mi smo to sprejeli in za več se mi ne brigamo."

JESEN SE PŘIBLIŽUJE.

Sprememba letnega časa prinaša iste sitnosti vsako leto. Začenja se s slabim tekom, zaprtjem, slabostjo in utrujenostjo. Ali Ti je znan stari pregovor: "Unča previdnosti stane manj kakor funt skbi? Vzemi Trinerjevo grenko vino in to Ti bo pomagalo v tem nevarnem času, ko se spre minja letna doba. Povrnilo Ti bo dober tek, odpravilo zaprtje, neprijetno počutje in slabost ter Ti zopet povrnilo dobro voljo. Živčni revmatizem in revmatizem v členkih ter neuralgija spada tudi med jesenske bolezni. Poiskusi Trinerjev Liniment in prepračal se boš, da je to zdravilo uspešno sredstvo proti vsem takim in podobnim mukam. V tem letnem času se tudi pogostoma pojavlja prehlajenje, glavobol, kašelj, bronhijalni katar itd. Ne odlašaj, temveč začni uporabljati Triner's Cough Sedative. a vnetje v grlu pa je najboljšo sredstvo Trinerjev Antiputrin. Tvoj lekarnar ali prodajalec zdravil ima vsa ta sredstva v zalogi.

ODHOD PARNIKOV.

- Na Trst:
  - 13. avg. Italia
  - 27. avg. President Wilson.
- Na Havre:
  - 23. avg. La Savoie.
  - 17. avg. Paris.
  - 25. avg. La France.
- Na Cherbourg:
  - 11. avg. Mauretania.
  - 13. avg. Olympic.
  - 23. avg. Aquitania.
  - 6. sept. Mauretania.

Cene in druge informacije glede teh, kakor tudi drugih parnikov dobito pri tvrdki:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 — 9th Avenue, New York City.
Dostavek: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko, ako želite dobiti kako osebo iz starega kraja, ali ako želite poslati denar v stari kraj ali ako imate kake druge posle v starem kraju.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Stolenica in petdesetletnica. V Hotunjem (Ponikve ob južni železnici) je bil rojen 24. jan. 1821. Blaž Kocen, duhovnik gimnazijski profesor, in svetovnoznani kartograf. Kdo še ni slišal o Kocenovem zemljevidu? Velezasluženi mož je umrl 30. maja 1871. Rojaki so njegov spomin slovesno proslavili 7. avgusta in sicer dopoldne v cerkvi, popoldne so mu pa na rojstnem domu odkrili sponinsko ploščo. Na to se je vršila ljudska veselica, čisti dobiček se je oddal za Jugoslovansko Matico in za ljudsko knjižnico.

Živijo dvonogati psi! Rumunski polslužbeni organ "Indreptatea" javlja, da bo predložen v parlamentu zakonski predlog, ki bo dopuščal vsakemu državljanu Rumunije po dvoje zakonskih žena, to pa radi tega, ker je v Rumuniji mnogo žen in malo mož. Rumunska ženska liga je povodom teh vesti protestirala preko princeze Evgenije Reuss-Jabolescu proti temu predlogu. Protest je bil obelodanjen v listu "Dimineata." Toraj dvoženstvo v Rumuniji! Živojo napredek! — po mnenju "proletara." — Saj dve ste več kot ena.

Prepovedani Izvoz zlata. — Belgrad, 23. julija. Ministrstvo financ je izdalo naredbo, s katero se prepoveduje nositi iz države zlato in srebro tudi v najmanjših količinah. Nadalje je prepovedan izvoz naših dinarskokronskih bankovcev. Dovoljen je samo izvoz od 2000 dinarjev posamezni osebi na mesec.

Zverinski orožnik ubil 2, ranil 2. — Zagreb, 25. jul. — Blizu Zagreba sta vstopila v vlak dva potnika in sta v družbi vzklikala ter prepevala. Kmalu ju je prišel miriti orožnik Krušič. Ker orožnikovega opomina nista hotela ubogati, je streljal in ubil Rud. Hervatiča in Zlatka Arnolda, a dva pa je ranil.

Ruski kozaki za žandarje v Jugo-

slaviji. — Ljubljana, 2. avg. — Ker se je priglasilo za sprejem v žandarmerijo prav malo domačinov, bo vzelo ministrstvo notranjih zadev v žandarmerijsko službo 500 Rusov, ki jih bo poslalo v Jugoslavijo.

Minister... pa pobožen. — Ko se je ministerski predsednik Pašič ubijal glavo, ali bi birta Puceljna imenoval za ministra vere ali nevere, je o tem slišala nekaj zvoniti tudi Puceljeva tetka. V svoji priprostosti je vsa iz sebe veselo rekla svoji prijateljici: "Ti, Marijana, al že veš, kako visoko stopinjo je dosegel naš dobri Ivan?" V Belgradu ga bodo naredili za pobožnega ministra! Mu želimo, da bi se povzpел na visoko stopinjo pobožnosti!

Za pravoslavnega škofa v Sloveniji je imenovan J. Zeremski, pravoslavni škof v Gornjih Karlovcih. Opraviti ne bo imel ničesar, ker naj-novejši slovenski pravoslavni se za pravoslavje prav tako malo zmenijo kot preje za katoličanstvo.

Zlato mašo je dne 26. julija praznoval na Dovjem na Gorenjskem odotni župnik in znameniti skadatelj g. Jakob Aljaž.

Umril je v Preski pri Međvodah profesor katehet Dr. Josip Marinko, star 74 let. Pokojni je bil dolgo let profesor na novomeški gimnaziji. Ko je stopil v pokoj, je nekaj časa upravljal župni Mavčice pri Kranju, odkod se je preselil v popolni pokoj v Presko. N. v. m. p.!

Poljedeljsko ministerstvo je izdalo poročilo o letini po raznih krajih države. Iz tega je razvidno, da bode jako bogata žetev, posebno koruza obeta bogat pridelek. Vsi vinogradi so v najboljšem stanju z malo izjemo, ker se je pokazala bolezen na trti, katero se pa s pomočjo vlade pridno uničuje, tako, da ne bo povzročila, mnogo škode. Samo po Sloveniji in v Črni Gori je toča napravila po posameznih krajih precej škode.

MARQUETTE LIFE INSURANCE COMPANY

JE ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA,

ki skrbi za vaš dom in vašo družino v slučaju smrti. Hranilnica za čas nesreče. Svojim zavarovancem izdaja edinole državno registrirane in državno zajamčene ali garantirane police.

NIKJER BOLJ VARNO! NIKJER UGODNEJŠE!

Možje in žene, tukaj imate najboljšo priliko, da zavarujete sebe in svoje pred uboštvo in sirotišnico! Oglasite se osebno ali pa pišite na naslov:

IVO RAČIČ, slovenski zastopnik,

1847 West 22nd Street — CHICAGO, ILLINOIS, ali pa se obrnite naravnost na:

LOUIS KOVIE, glavni zastopnik,

4464 Princenton Avenue — CHICAGO, ILL. Telephone: Yard 5101.

Nadaljni zastopniki, zmožni angleškega jezika, se iščejo.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše žentovanj-ske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534

Dolarski princ Etbin Kristan tako poroča starokrajsko časopisje — namerava zopet priti v Ameriko. — Ali je bisaga že prazna? Ali se bo-

do ameriški Slovenci zopet dali za nos potegniti?

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

ŠOLA JE ZOPET ODPRTA.

Slovenski stariši! Vi ste gotovo ponosni, ako so Vaši srčki lepo oblečeni da se razlikujejo od drugih. Pa ne samo to; tudi gorko morajo biti oblečeni, da se ne prehladijo. Ali je Vam pa že tudi znano, da sedaj dobite novo blago, za približno polovično ceno pri svojem rojaku,

JOHN GOTTLIEB.

edini slovenski

DRY GOODS STORE

1821 West 22nd Street — CHICAGO, ILL.

Tukaj navajamo samo nekaj posebnosti. Cene veljajo za eden teden.

- Nogavice za otroke, črne, bele ali rujave, velikost 1 do 12 leta, vrede 20 centov, mi jih prodajamo par po 10c
- Obleke za deklice, različne mode, velikost 6 do 14 let, vrednost do \$2, naša posebna cena samo \$1.25
- Pleteni jopiči (Sweaters), za otroke v starosti do 6 let po...50c
- Pleteni jopiči brez rokavov, za fante od 6 do 14 leta po...50c
- Pletene kapice za otroke, preje so se prodajale do \$1.00, naša cena samo 25c
- Spodnje hlače (Bloomers) iz flanele, bele, modre ali rožnate barve, za dekletca do 10 let, po 25c
- Flanela za spodnje obleke, temne ali svetle barve, yd. po 15c
- Hlače za fante, vse velikosti, po \$1.25 in 98c
- Gingham, za otročje obleke, 27 palcev širok, yard po...12½c

Posebnost Zimske celokupne spodne obleke (Union Suits) za otroke od 2—12 let. Ta teden samo:.....50c

ZASTONJ.—Mi dajemo zelene znamke, S & H Green Stamps. Shranjujte jih, in dobite krasna darila popolnoma ZASTONJ.

Rojakom izven Chicage se pošljejo vzorci blaga in druge cene popolnoma brezplačno.—Pišite še danes v slovenskem ali angleškem jeziku.

ODPRL SEM NOVO

ZDRAVNIŠKO PISARNO

na

1849 West 22nd Street CHICAGO, ILL. (nad tiskarno Edinosti) V prvem nadstropju.

In se tem predstavljam vsem cenjenim rojakom v Chicagu. Uradujem za sedaj. DR. J. E. URŠIČ. HOURS: 9—10 A. M. 2—4 and 7—8 P. M.

DVE LETI DELA IN VSPEHA. 1919--1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka ZAKRAJŠEK & ČEŠARK za seboj leto trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 7. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leo Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam si izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zavihanimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vstrajno delo mora prinesiti vspeh. V teku dveh let je ta tvrdka odpremila v Evropo nad petnajst sto potnikov, nad petato potnikov je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu tristotisoč dolarjev je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postalo bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem. Za tak rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim, ki:

- ki potujejo v domovino;
- ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim, ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim,
- ki imajo kake druge posle s stari krajem.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y. TELEFON: Watkins 7522.

DEKLA ANČKA.

(Dalje.)

Napisał F. S. Finžgar.

Ali prevozila sta že sosednjo vas, prišla v drugo faro, ogledovala in kupovala, toda Janez še ni mogel sprožiti besede. Večkrat je že zaključil in pripravil besedo, ali prav takrat ga je gospodar prekinil in začel pogovor o stvarih, ki se niso kar nič tikale njega.

Noč je že legla, ko je Janez pred gostilno napregal in svetil krog voza. Mocar se je glasno prismejal na prag, pred njim je šel z lučjo krcmar in nekaj mož ga je spremljalo. "Dobre volje je. Viržinko kadi", ga je pogledal Janez. "Sedaj se ga lotim".

Rigo je zapeketal po prašni cesti. Janez je začel: "Gospodar, saj veste, kako sem sklenil. Za koliko bi dali kajžo?"

"Torej se ženiš?"

"Kaj bi drugače. Tako se mi zdi Ančka pripravna in koristna, da je kar prav, če se vzameva".

Janez je počil z bičem.

"Tvoja glava, tvoj svet! Kajža je naprodaj in tebi petsto ceneje kakor drugemu. Pet bank mi daš, je vredna med brati."

"Pet," je povzel Janez zategnje-no.

"Ni predraga. Tisoč me je stalo popravljanje. Le oglej jo dodobra. Kakor nova je. Pred hišo voda, svet ves okrog nje, samo to je vredno tisočak."

Mocar je stiskal viržinko, ker ni vlekla, da so letele iskre za vozom. "Nimam toliko," je izpregovoril Janez in sram ga je bilo in ves potr je bil.

"Počakam te. Ampak pravzaprav se vama nič ne mudi! Počakajta; Ančka je še kakor otrok, in ti tudi še nimaš pleše. Pomisli tudi to: Prazna bajta je bogpomogaj. V hlevu nič, v hiši nič. Če ti je prav, ti prodam par teličkov. Kaj malega mi boš dal za krmo, v treh letih imaš dve molznici takorekoč zastonj. Medtem zaslužiš ti, zasluži Ančka, drugo leto ji pridam, ker je ona zadovoljna z njo—vidiš, tako bi bilo modro."

"Aha," je pritegnil Janez dvoumno, da se ni vedelo, ali mu je všeč ali mu ni.

Mocar je vrgel viržinko v jarek in zadremal.

Janez je gonil in čisto nič ni bil dremoten.

"Tri leta da bi čakal, pravi gospodar. Tri leta, tri leta —"

Mehanično je mahal z bičem in iskal konca teh treh let. Zdelo se mu je, da ga ne vidi in da ga ne bo čakal.

"Ančki povem. Kaj poreče?—Ne, ne bom ji povedal.—Kje bi dobil tisočak?—Če grem v posojilnico — bi dobil, toda še enega, za živino in orodje—potem sta dva. Preveč bi bilo dolga. — Po gospodarjevo bi bilo modro. — Misli on. — Že vem. V Ameriko jo potegnem. Tam se za-

služi. Še taki zaslužijo, ki so malo pridali delavci. — Ančka bi bila doma. — In Miha tudi doma — in kdovekdo še. — Ne grem!"

Janez je zavozil na dvorišče, razdvojen in potr, da je pozabil poklicati gospodarja, ki je udobno spal na koleslju. Ko je izpregal, se mu je zdelo, da je izpod kuhinskega okna zbežala črna senca. Popustil je izpreženega konja in skočil na vrt, kamor je izginila postava. Rigo je šel k vodnjaku in prevrgel prazen škafl. Ropot je prebudil Mocarja, ki si je pomel oči, se ozrl in zapazil konja.

"Janez," je zakričal, "ali noriš? Vročega konja h koritu!"

Hlapec je priteknel z vrta in zagrabil Rigota trdo za uzdo.

"Nekdo je sleparil okrog hiše in zbežal čez vrt."

"A, kdo bi bil? Spravi konja in ne napajaj vročega."

Gospodar je zlezal s koleslja in šel godrnjaje v hišo. Vežna vrata so se sapa odprla. Janez je slišal Ančkin glas, ki mu je ponudila kave, kakor ji je naročila gospodinja.

"Ne bom, nič ne bom," je mrmral gospodar, se oprjel za držaje in šel truden po stopnicah.

Janez je naglo privezal konja in šel po prstih do kuhinskega okna. Prav tedaj je ugasnila luč. Samo senca od Ančke je uzrl na beli steni.

Za trenutek je postal in razmišljal. Nato se je vrnil v hlev, prižgal svetilko in posvetil na Mihov pograd.

"Ni ga!" je izpregovoril jezno. "O slepar!"

Žalosten je sedel na žleb, glavo je oprl med dlani, poleg njega je revno brlela luč.

IX.

Ančka se je vsa tresla, ko je smuknila iz kuhinje v kamro. V temi se je napol slekla in sedla na skrinjo. Nič ni mogla misliti, s prsti je svalkala trak dolge kite, ki ji je visela v naročje, ga zavijala in odvijala. Ko je zažvenketala oprema, ki jo je Janez obesil na kljuko pred hlev, ko je zaropotal koleseli, ki ga je potegnili pod streho, je vztrepetala in vzdihnila. Nato je nastal mir. Skoz strop se je čulo smrčanje Mocarjevo, visoko v hribih je lajal pes pred samotno hišo.

Ančka se je naslonila na končnico postelje, položila roke pod glavo in začela moliti.

"Ni ga dobil," se je naenkrat raztresla med molitvijo in je bila vesela. Ali pregnala je misel in domolila do konca. Nato se je spet vzravnala na skrinji, posedela trenotek, vstala ter šla spat.

Takoj so se ji strnile trepalnice in v polsnu so se vrstile pred njo zmedene slike; bela hišica na hribu, Janez, prazniška pridiga in govor pri shodu. Naenkrat pa so jo pogledale in zbudile, kakor dva trna, Mihove oči. Celu v snu je skrila pred njimi roko pod odejo in se tesno zavila. Nato je nenadoma odprla oči, zaspanec je izginil in spet je je bilo strah. Vse besede, ki jih je govoril Miha pod kuhinjskim oknom, so oživele, kakor bi se bile prijele sten, in vse so tiščale skoz vrata v kamrico.

In na vsaki besedi so gorele tiste oči, ki so predrzno zrla nanjo in prebdale odejo, da se je stiskala in se tesno zavijala.

(Dalje prihodnjic.)

SPORTS.

There was a great commotion on Lincoln ave. and 22d last Monday night. You could hear the cheers for at least hundred blocks away minus some few. Why, what was the trouble? Oh, nothing special. It was just a great fight between St. Stephens Y. M. Club and our new Holy Name Juniors; I mean between the Star Players of these two our Young Men's Clubs. The Seniors as proud as they are declared war on the Juniors. But our "young" Juniors only few weeks old—I mean according to the time of their existence—were not afraid. Our Mr. Stanley Kozjek just laughed and laughed with his significant Kozjek's joviality and the manly worthy President Mr. Emil Gregorich did not shake at all; just smiled and the big Goliath, Mr. Viki Mladich balled his feast and told them: "Just come out if you want to get a good licking." Of course Mr. Skala as tall as he is, looked upon the "kids", walked like Hindenburg or maybe even like Mr. Pershing around the corner of 22d and Lincoln ave. He even forgot to tip his hat off to Alby when she passed by and so the fight started. Oh, you ought to be there and see. Mr. Petrovič sr. who was nearly hit by a bomb while he was merely a spectator. The battle was fierce! Both parties have enjoyed so

far a good reputation of honesty but they did lot of stealing (bases of course) at this time.

The result was:

Score 2

St. Stephens Y. M. C. 1 1 1 0 0 1 2
H. N. Juniors Club 1 2 0 3 0 6 X

Next game will be Thursday night, September the 1st and Lincoln and 22d St. when our Mr. Garbais will show the "kids". Well, we will see.

SAM MORRIS-OVA

PRODAJALNA

za najboljša obleke in najfinejša čevlje je vsakemu na razpolago kadar potrebuje kdo čevljev, obleke itd.

Pri nas vedno dobite najboljša blago in najnižje cene.

SAM MORRIS

41 Jefferson Ave.,

Cannonsburg, Pa.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranijo; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslinska tinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zastonj, pošljite mi le 5¢ za poštino. V potrebi velja te knjižice vsakemu več kot \$10.00. —

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvom. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinejša postelje, naslanjače, kuhinjsko pohištvo in sploh vso pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in oglejte si moje trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilagoditve in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor naglagate svoj denar.

ABRAHAM POPOVER

JE NAJBOLJŠA Mesnica in grocerijska trgovina v Cannonsburgh-u

Najboljše sveže meso je na razpolago vedno na razpolago.

Točna postrežba in nizke ceneje naše geslo.

ABRAHAM POPOVER

17 So. Central ave.,

Cannonsburgh, Pa.